

Opwarming aarde dwingt tot vluchten

SAMENLEVING

Joep Engels – 20:41, 21 december 2017

▲ Het Mekladida-vluchtelingenkamp in Ethiopia, enkele dagen geleden. In het kamp zitten meer dan 34,000 mensen uit buurland Somalië, die gevlucht zijn voor de droogte en oorlog in hun land. © AFP

Hoe groter de schommelingen in de temperatuur, hoe meer vluchtelingen naar Europa gaan, stellen onderzoekers.

Door de klimaatverandering zullen veel mensen op drift raken. Amerikaanse onderzoekers schatten dat bij het huidige tempo van opwarming de jaarlijkse stroom die in Europa aanklopt voor asiel, aan het eind van deze eeuw drie keer zo groot zal zijn als nu. Zelfs als het akkoord van Parijs wordt nageleefd, komt er minstens een kwart meer aan asielzoekers.

Bij het debat over klimaatverandering gaat het meestal over hittegolven, extreem weer of smeltende ijskappen. Maar door de opwarming zullen oogsten vaker mislukken waardoor mensen gedwongen worden hun leefgebied te verlaten. Het IPCC, het klimaatinstituut van de Verenigde Naties schreef in zijn laatste rapport al dat de komende decennia miljoenen op de vlucht zullen slaan.

Verandert er niets aan de huidige trends van CO₂-uitstoot en opwarming, dan zwelt de stroom vluchtelingen naar de EU aan tot een miljoen per jaar.

Ook andere redenen

Maar hoeveel precies? In opdracht van de EU proberen demografen van de Columbia universiteit in New York daar voor het eerst een getal aan te koppelen. Natuurlijk, schrijven ze in vakblad Science, mensen trekken niet alleen weg vanwege de honger of omdat ze op zoek zijn naar betere – economische – omstandigheden. Ook oorlog en vervolging zijn redenen om het vaderland te ontvluchten. Maar ook dan speelt het klimaat volgens de onderzoekers vaak een onderliggende rol.

Om het klimaateffect uit al deze motieven te filteren bekeken ze de asielaanvragen in Europa sinds 2000. Die aanvragen maken volgens de onderzoekers ongeveer 10 procent van de totale migratiestromen uit – en ze zijn goed gedocumenteerd. Gemiddeld vroegen tussen 2000 en 2014 jaarlijks 350.000 mensen asiel aan in een EU-land (waarna de stroom overigens in 2015 piekte naar anderhalf miljoen).

Vervolgens splitsten ze de asielzoekers uit naar de 103 landen van herkomst en bekeken ze per land of de jaarlijkse variatie verband hield met de wisselingen in temperatuur. Toen ze daar een duidelijk patroon in zagen, durfden ze de volgende stap te zetten: het doortrekken van de waargenomen trends tot het jaar 2100. Mocht het de wereld lukken het klimaatakkoord van Parijs na te leven en de opwarming te beperken tot iets minder dan twee graden, dan zullen aan het eind van de eeuw jaarlijks een kleine honderdduizend vluchtelingen extra in de EU asiel aanvragen

Maar lukt dat niet en verandert er niets aan de huidige trends van CO₂-uitstoot en opwarming, dan zwelt de stroom aan tot een miljoen per jaar.

Trouw

[INLOGGEN](#)

Het is meer dan een papieren exercitie, schrijven de demografen. Ze geven toe dat ze er bij hun voorspelling van uitgaan dat andere factoren gelijk blijven; wat niet heel waarschijnlijk is in tachtig jaar tijd. Anderzijds is het verband tussen temperatuur en oogstopbrengsten vrij robuust. Zo rolt uit hun berekeningen dat de migratie bij 20 graden stilvalt. Dat is volgens andere studies precies de ideale landbouwtemperatuur. Daarnaast is eerder aangetoond dat ook de economische groei van een land gerelateerd is aan temperatuurschommelingen. En dat geldt ook voor oorlog en agressie.

Intussen raakt het doel van Parijs uit zicht, onder andere door het afhaken van de Verenigde Staten. Dan is het schrijnend, aldus de demografen, om te zien dat de VS de prijs van CO₂ drastisch hebben verlaagd, namelijk door de kosten van Amerikaanse uitstoot in andere landen uit te sluiten. “Uiteindelijk zal zo’n kostenbesparing juist veel duurder uitpakken.”

De link tussen klimaat en oorlog

In 2011 toonden onderzoekers van Princeton aan dat El Niño de kans op gewapende conflicten in tropische gebieden verdubbelt. Tijdens een El Niño ligt de gemiddelde wereldtemperatuur 0,1 graad hoger, maar lokaal (vooral in de tropen) is het een veelvoud daarvan. Bovendien gooit El Niño de waterhuishouding door elkaar, waardoor gebieden door droogtes worden getroffen.

Twee jaar geleden lieten Amerikanen zien dat de oorlog in Syrië een klimaatcomponent heeft. Voorafgaand aan de uitbarsting van het conflict was het land vier jaar lang geteisterd door grote droogte. Die droogte was een aanjager van de oorlog.

Wilt u de reacties op dit artikel lezen? Registreer u [hier](#) voor een proefperiode van twee

maanden.

UITGELICHT | NET BINNEN

Aboutaleb: Laat het debat over de islam nu even rusten

SAMENLEVING

CU: Weg met gevaarlijke vuurpijlen

SAMENLEVING

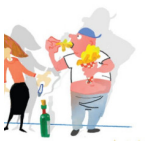
'Het is tijd dat Den Haag opstaat tegen vuurwerk'

SAMENLEVING

Nipte winst voor separatisten in Catalonië

DEMOCRATIE

Het regeerakkoord in jip-en-janneketaal

DEMOCRATIE

Nederland is tóch een belastingparadijs, maar officieel niet

DEMOCRATIE

OVER ONS

ABONNEREN

AUTEURSRECHT

deVerdieping **Trouw**

Volg ons

Trouw Apps

© 2017 de Persgroep Nederland B.V.
Alle rechten voorbehouden

De Persgroep Nederland is onder andere uitgever van
het AD, de Volkskrant, het Parool en Trouw

